

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant B
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	Šiesty
Časová dotácia	1 hodina týždenne 33 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačná schopnosť, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

2. Ciele predmetu

- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel, rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

3. Obsah učebného predmetu

I. Kresba - 14 hodín

(krieda, ceruza, voskový pastel, fixka, rudka, suchý pastel)

- Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu (lopta, snehuliak, kolesá), zo štvorca (utierka, dom), z obdĺžnika (balíček, vežiak, televízor, skriňa).
- Kresba ľudskej postavy.
- Schematické kreslenie zvierat.
- Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z čiar, z vlnoviek.
- Koláž – kombinovanie s inými technikami (dokresľovanie pastelkami, nalepovanie obrázkov).
- Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov (detské hračky).

II. Maľba - 14 hodín

(akvarelové farby, tempery, štetec, drevko)

- Rozpíjanie, zapúšťanie do mokrého podkladu (krajina, obloha).
 - Hra s náhodou – dotváranie farebnej škvŕny na základe predstáv.
 - Kontrast svetlých a tmavých farieb ako výrazový prostriedok na vystihnúť náladu (kontrast svetlej a tmavej krajiny).
 - Dekoratívne práce – pomocou jednoduchých techník tlače (zvitok papiera, pokrčený papier) rozvíjať zmysel pre rytmus a tvorivé radenie prvkov.
- V dekoratívnych kompozíciách môžeme využiť rôzne vystrihovačky, koláže a mozaiky.

III. Modelovanie - 5 hodín

(piesok, hlina, plastelína, modurit, Aqasoft, Patcolor, Blandiver, cesto)

- Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor. Modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie.
- Vykrajovanie tvarov pomocou formičky, tvarovanie pomocou špachtle, drevka, dotváranie drobným materiálom.

4. Metódy a formy práce

Vedíme žiakov k objavovaniu a pozorovaniu tvarov, vecí z hľadiska ich úžitku a materiálu. Pri kolektívnych výtvarných prácach učíme žiakov spolupracovať s ostatnými, prispôbovať sa požiadavkám skupiny. Pri kresbe ľudskej postavy vedíme žiakov k vystihnúťu proporcionality jednotlivých častí ľudského tela. Poznávajú vlastnosti rozličných modelovacích materiálov a porovnávajú rozdiely medzi nimi. Oboznamujeme žiakov s ukázkami ilustrácií z kníh pre deti. Od jednoduchého opisu obrázka prechádzame k opisu jednotlivých postáv, k vyjadreniu priestoru.

5. Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Kresba	Zo života detí - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu (lopta)
		Utierka - Kreslenie predmetov vychádzajúcich zo štvorca

		Zariadenie domu - Kreslenie predmetov vychádzajúcich zo štvorca
		Na pieskovisku - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu
	Maľba	Rozprávkový domček - koláž
	Modelovanie	Stromy bez listov - tvarovanie pomocou špachtle, drevka
Ochrana života a zdravia	Kresba	Veselé zvieratko - Schematické kreslenie zvierat
		Kreslenie snehuliaka - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu
	Maľba	Kontrast tmavej krajiny - výrazový prostriedok na vystihnúť náladu
		Veľkonočná šibačka - rozvíjať zmysel pre rytmus
Environmentálna výchova	Kresba	Detská hračka - Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov
	Maľba	Kontrast svetlej krajiny - výrazový prostriedok na vystihnúť náladu
		Váza s kyticou - zvitok papiera
		Slnčné lúče - Hra s náhodou
	Modelovanie	Vianočný stromček - Vykrájovanie tvarov pomocou formičky
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Kresba	Strom na jeseň - Koláž – kombinovanie s inými technikami (dokresľovanie pastelkami)
		Skriňa - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z obdĺžnika
		Nádobky s ovocím - Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z čiar
	Maľba	Jar sa prebúdzá - Hra s náhodou
		Moja mama - portrét
	Modelovanie	Valentínske srdiečko - Modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie
Mediálna výchova	Maľba	Obloha - zapúšťanie do mokrého podkladu
		Ilustrácia rozprávky - pokrčený papier
		Kraslice - mozaika
	Kresba	Masky na karneval - Koláž – kombinovanie s inými technikami - nalepovanie obrázkov
	Modelovanie	Farby zimy - Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor
Domček z papiera - dotváranie drobným materiálom		
Multikultúrna výchova	Maľba	Krajina - Rozpíjanie
		Rozprávkové leporelo - dekoratívnych kompozíciách môžeme využiť rôzne vystrihovačky
		Záhrada - tvorivé radenie prvkov
	Kresba	Lastúra slimáka - Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z vlnoviek

		Televízor - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z obdĺžnika
		Moja rodina - Kresba ľudskej postavy

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- encyklopédie
- webové stránky
- edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy
- materiálno-technické a didaktické prostriedky
- pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 6. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovné.